

ЮВІЛЕЙНА СЕСІЯ З ВИВЧЕННЯ НІВАЛЬНИХ МІКСОМІЦЕТІВ У АЛЬПАХ (23—28 квітня 2013 р., м. Сампере, Італія)

Поблизу альпійського міста Сампере (Італія) відбулася 25 міжнародна сесія, присвячена дослідженню нівальних міксоміцетів. У світі налічується понад 80 представників цієї екологічної групи, що утворюють спороношення в горах на межі талого снігу, а в Європі виявлено близько 50 із них. Започаткування дослідження нівальних міксоміцетів пов'язують з ім'ям Шарля Мейлана (1868—1941), який уперше відзначив важливість снігового покриву для розвитку цих організмів. Для продовження традиції на альпійських схилах щороку збираються дослідники, які цікавляться такою специфічною групою грибоподібних організмів.

Проведення нівальних форейв започатковано в 1988 р. Мар'ян Мейер, яка разом із Мішелем Пуланом і Жаном Бозоне описала близько 15 нових видів нівальних міксоміцетів. Сесії відбуваються щороку навесні, почергово в Італії або у Франції, за підтримки альпійських мікологічних асоціацій цих країн. Для участі у форейвах запрошують не тільки професійних науковців, а й усіх тих, хто цікавиться природою взагалі та міксоміцетами зокрема. Найчисельніші групи представлені учасниками з Франції та Італії, до них щорічно долучаються дослідники з Бельгії, Великої Британії, Іспанії, Німеччини, Польщі, Литви, Швейцарії та Швеції. В окремих сесіях брали участь науковці з таких віддалених від Альп країн, як США, Мексика, Бразилія, Китай та Марокко. Україна була представлена в особі автора цього повідомлення на чотирьох форейвах у 2004, 2005, 2007 та 2013 роках. На ювілейну, 25 сесію, з'їхалося близько 70 учасників із 14 країн світу, які розмістилися в затишному гірськолижному готелі «Торінетто» в долині Вараїта, поблизу вкритих залишками снігу альпійських схилів Монте Візо, Монте Манігліа та Гарітта Нуова, які є найкращими локалітетами для пошуку нівальних міксоміцетів у цьому регіоні. Серед тих, хто приїхав цього року до Італії, щоб узяти участь у зборі цих організмів, були такі відомі фахівці, як Уно Еліасон (Швеція) та Гражина Адамоніте (Литва). На сесії поряд із корифеями працювали молоді дослідники, зокрема студенти Грайфсвальдського університету (Німеччина) та співробітники природничого музею м. Венеції, в якому

планується організувати експозицію міксоміцетів. Чимало було й аматорів, для яких вивчення нівальних міксоміцетів є своєрідним інтелектуальним хобі. Організатори Джанфранко Армандо, Іоланда та Джованні Манавелла (Італія) заздалегідь спланували місця екскурсій для пошуку нівальних міксоміцетів і подбали про облаштування лабораторії щодо їхньої ідентифікації. Як і в минулі роки, всюди панувала щира та приязна атмосфера, що сприяла спілкуванню давніх друзів і знайомству з новими колегами. Не вгасали захоплюючі дискусії, а дослідчені спеціалісти із задоволенням ділилися досвідом визначення та методами збору нівальних міксоміцетів. Загалом, незважаючи на несприятливі для розвитку міксоміцетів цього року погодні умови, було знайдено 20 їхніх видів. 3-поміж них найпоширенішими виявилися *Diderma meyerae* H. Singer, G. Moreno, Plana & A. Sanchez, *Lamproderma ovoideoechinulatum* Mar. Meyer & Poulain, *Lepidoderma caestianum* (Rabenh.) Rostaf. і *Physarum nivale* (Meyl.) Mar. Meyer & Poulain. Крім того, були виявлені такі цікаві види нівальних міксоміцетів, як *Diderma fallax* (Rostaf.) Lado, *Meriderma spinulosporum* Mar. Meyer, Nowotny & Poulain і *Trichia alpina* (R.E.Fries) Meyl.

Вечорами в конференц-залі готелю відбувалися презентації результатів досліджень міксоміцетів, здійснених протягом 2012—2013 років. Ренато Чіnellі (Італія) доповів про експедицію до Каліфорнії, демонструючи свої вражаючі макрофотографії міксоміцетів. Жан Бозоне (Франція) зробив ретроспективний екскурс в історію проведення нівальних сесій, а Мар'ян Мейер (Франція) відзначила персональні заслуги кожного, хто сприяв дослідженням цих міксоміцетів. Халід Ямні представив ретельний аналіз біоти міксоміцетів на території Марокко. Юна учасниця зі Сполучених Штатів Анжела Міл приємно здивувала всіх своїми творчими проектами та художніми ілюстраціями міксоміцетів до нової книги Стіва Стівенсона. Крім того, демонструвалися нові та раритетні відеоматеріали, що містили цікаву інформацію про морфологію та фізіологію міксоміцетів.

Щорічні сесії з вивчення нівальних міксоміцетів не тільки є значним внеском у дослідження цих грибоподібних організмів, а й сприяють поширенню наукових знань серед зацікавленого загалу.